

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci odsúdeného **P. S.** pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí 30. apríla 2013 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a členov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 27. februára 2013, sp. zn. PK – 2 T 45/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e** a Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku **sa u k l a d á**, aby vo veci **znovu konal a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e

Uznesením predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 27. februára 2013, č. k. PK – 2 T 45/2011-2443, podľa § 553 ods. 2 Tr. por. s použitím § 1 ods. 3, § 12 ods. 3 písm. c/, § 14 ods. 1 písm. a/, § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) bola priznaná odmena a náhrada hotových výdavkov v sume 134,79 EUR ustanovenej obhajkyňi JUDr. M. K., ktorá bola opatrením predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. januára 2012, č. k. PK – 2 T 45/2011-1935 ustanovená ako obhajkyňa odsúdenému (vtedy obvinenému) P. S. na základe § 40 ods. 1 Tr. por. a z dôvodov § 37 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. Jej ustanovenie bolo na základe § 40 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 39 ods. 1 Tr. por. zrušené opatrením predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 26. januára 2012, č. k. PK – 2 T 45/2011-1950.

Z odôvodnenia vyššie uvedeného uznesenia vyplýva, že ustanovená obhajkyňa JUDr. M. K. si návrhom zo 16. marca 2012 uplatnila nárok na odmenu a náhradu hotových výdavkov za poskytnutie právnych služieb pri obhajobe odsúdeného v celkovej výške 134,79 EUR. Túto výšku odôvodnila odmenou za prevzatie a prípravu obhajoby vo výške 127,16 Eur a režijným paušálom vo výške 7,63 Eur. Špecializovaný trestný súd odmenu a náhradu hotových výdavkov vo výške uplatnenej ustanovenou obhajkyňou priznal v celom rozsahu. Vo svojom rozhodnutí citujúc zákonné ustanovenia a bez bližšieho odôvodnenia uviedol, že po preskúmaní návrhu spisového materiálu predseda senátu zistil, že obhajkyňa pri uplatňovaní nároku na odmenu a náhradu za poskytovanie právnych služieb postupovala správne.

Proti predmetnému uzneseniu podal odsúdený P. S. v zákonom stanovenej lehote sťažnosť.

Odsúdený vo svojej sťažnosti skonštatoval, že obhajkyňa JUDr. M. K. ho vôbec nezastupovala. 23. januára 2012 mu prišla úradná pošta, že mu bola ustanovená nová obhajkyňa, pričom hneď nasledujúci deň si sám zvolil obhajcov JUDr. V. a JUDr. S., ktorí ho aj počas celého trestného konania zastupovali. V závere uviedol, že preto JUDr. K. nemohla prevziať a ani pripravovať obhajobu za pol dňa, pričom žiadal, aby toto uznesenie bolo zrušené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o riadnom opravnom prostriedku v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti odsúdeného preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie tomuto predchádzajúce, pričom skonštatoval, že sťažnosť je prípustná (§ 553 ods. 6 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.) a zistil, že sťažnosť podaná odsúdeným je dôvodná.

Podľa § 553 ods. 2 Tr. por. obhajca, ktorý bol obvinenému ustanovený, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 553 ods. 5 Tr. por. o výške odmeny a náhrady rozhodne na návrh obhajcu alebo zástupcu z radov advokátov, ktorý bol ustanovený poškodenému podľa § 47 ods. 6,

orgán činný v trestnom konaní, ktorého rozhodnutím sa trestné stíhanie právoplatne skončilo; v prípravnom konaní môže rozhodnutím poveriť prokurátor asistenta prokurátora a v konaní pred súdom rozhodne predseda senátu súdu prvého stupňa alebo ním poverený vyšší súdny úradník.

Podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby :

a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisového materiálu zistil, že špecializovaný trestný súd nesprávne postupoval, keď ustanovenej obhajkyňi priznal odmenu za prevzatie a prípravu obhajoby a režijný paušál bez bližšieho skúmania jej nároku. Platí totiž nasledovné:

Zmyslom právneho úkonu prevzatia a prípravy zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom je poskytnúť obhajcovi možnosť oboznámiť sa s vecou v záujme toho, aby pokiaľ ide o trestné konanie, mohol v jeho ďalšom priebehu dôsledne uplatniť právo obvineného a to predpokladá vykonanie úkonov (napr. porada s klientom, štúdium spisu a pod.) smerujúcich k oboznámeniu sa s okolnosťami, ktoré sú v konkrétnom prípade predmetom obhajoby.

Za úkon právnej pomoci v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky nemožno považovať len prevzatie opatrenia o ustanovení obhajcu vydaného predsedom senátu podľa § 40 ods. 1 Tr. por. bez vykonania ďalších úkonov s cieľom vytvoriť reálne predpoklady pre zabezpečenie práv obvineného v rámci nutnej obhajoby.

Úkony právnej pomoci uvedené v § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky treba zdokumentovať tak, aby konajúci súd (predseda senátu) mohol pri rozhodovaní o trovách obhajoby vykonanie týchto úkonov preskúmať. Pokiaľ obhajca takéto úkony vykoná, musia byť súčasťou spisového materiálu, ktorý tvorí podklad pri rozhodovaní o trovách obhajoby.

V posudzovanej veci ustanovená obhajkyňa JUDr. M. K. podľa návrhu na priznanie trov obhajoby v rámci jej prípravy a prevzatia po obdržaní opatrenia predsedu senátu nevykonala žiadne ďalšie úkony, ktoré by zakladali nárok na priznanie jej odmeny. Ani

z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, prečo konajúci predseda senátu špecializovaného trestného súdu postupoval tak, že menovanej obhajkyňi odmenu a náhradu výdavkov priznal.

Z predloženého spisového materiálu sa nedá zistiť, či boli vykonané nejaké úkony smerujúce k príprave obhajoby odsúdeného (vtedy obvineného) P. S. a preto má Najvyšší súd Slovenskej republiky pochybnosť, či vôbec došlo v danom prípade k obsahovému naplneniu pojmu úkonu právnej pomoci podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky. Z tohto dôvodu potom musel zrušiť napadnuté uznesenie predsedu senátu špecializovaného trestného súdu a uložiť mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Jeho úlohou bude skúmať, či ustanovená obhajkyňa okrem formálneho prevzatia opatrenia urobila aj iné úkony v zmysle vyššie uvedeného. Pretože ak sa tak nestalo a teda žiadne úkony vykonané neboli, odmena za prevzatie a prípravu obhajoby spolu s režijným paušálom jej patriť nemôže.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná sťažnosť.

V Bratislave 30. apríla 2013

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová